

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z protestu wyborczego E. K.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale:

- 1) Prokuratora Generalnego,
- 2) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
- 3) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 listopada 2015 r.,

postanawia:

**wyrazić opinię o zasadności zarzutów protestu, lecz
naruszenie to nie miało wpływu na wynik wyborów.**

UZASADNIENIE

W dniu 3 listopada 2015 r. do Sądu Najwyższego wpłynął protest wyborczy E.K. przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu. Skarżąca zarzuciła naruszenie przez Obwodową Komisję Wyborczą nr [...] w K. przepisów dotyczących prawidłowego ustalenia wyniku głosowania, które miało wpływ na wynik wyborów przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r. Twierdziła, że jako wyborca i jednocześnie kandydatka na posła do Sejmu VIII kadencji w dniu wyborów w lokalu wyborczym wymienionej Komisji oddała głos na siebie. Podobnie

uczynili członkowie jej rodziny oraz grupa sąsiadów i znajomych. Ponadto po zakończeniu głosowania wnosząca protest uzyskała informację od jednego z członków Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w K., że jej kandydatura uzyskała w tym obwodzie najwyższy wynik spośród kandydatów z listy nr [...] (ok. 68 głosów). Nie znalazło to odzwierciedlenia w treści protokołu z wynikami głosowania w tej OKW, z którego wynika, że nie otrzymała żadnego głosu, podczas „gdy sumarycznie zakończyła niniejsze wybory z szóstym wynikiem na liście i liczbą 5745 głosów”. Ponadto, liczba głosów nieważnych została określona na zaledwie 4, a sama najbliższa rodzina protestującej (wraz z jej osobą) liczy 5 członków, którzy zgodnie oświadczają, iż w dniu 25 października 2015 r. oddali głos w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K. na jej kandydaturę.

Na poparcie twierdzeń protestu wniosła o: „1. zobowiązanie Okręgowej Komisji Wyborczej w K. do przedstawienia protokołu głosowania w obwodowej komisji wyborczej nr [...] na okoliczność wyników głosowania w obwodzie; 2. zobowiązanie Okręgowej Komisji Wyborczej w K. do przedstawienia karty spisu wyborców uprawnionych do głosowania w Okręgu wyborczym nr [...] obwód nr [...] w K. na dzień 25 października 2015 r., którą dysponowała obwodowa komisja wyborcza nr [...] w K. na okoliczność oddania głosu przez wnioskodawczynię oraz jej najbliższych: M. K., J. K., J. J., P. J.; 3. zobowiązanie Okręgowej Komisji Wyborczej w K. do przedstawienia kart do głosowania wydanych w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K., które stanowiły podstawę ustalania wyników głosowania w tym obwodzie na okoliczność nieprawidłowości w ustalaniu wyników głosowania w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K. i naruszenia w ten sposób przepisów Kodeksu wyborczego; 4. przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci oświadczenia członka obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K. – M. M. na okoliczność przebiegu liczenia głosów i ustalania wyników głosowania w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K. oraz zaistniałych w tym procesie nieprawidłowości; 5. przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci oświadczenia M. K. na okoliczność oddania przez niego głosu w wyborach w dniu 25 października na kandydaturę wnioskodawczym w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K.; 6. przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci oświadczenia P. J. na okoliczność oddania przez niego głosu w wyborach w dniu 25 października na

kandydaturę wnioskodawczym w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K.; 7. przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci oświadczenia J. K. na okoliczność oddania przez nią głosu w wyborach w dniu 25 października na kandydaturę wnioskodawczym w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K.; 8. przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci oświadczenia J. J. na okoliczność oddania przez nią głosu w wyborach w dniu 25 października na kandydaturę wnioskodawczym w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K.; 9. przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci oświadczenia S. K. na okoliczność oddania przez nią głosu w wyborach w dniu 25 października na kandydaturę wnioskodawczym w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K.; 10. przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci oświadczenia wnioskodawczym na okoliczność oddania przez nią głosu w wyborach w dniu 25 października na kandydaturę wnioskodawczym w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K.; 11. przeprowadzenie dowodu z fotokopii protokołu obwodowej komisji wyborczej nr 33 w K. na okoliczność jego treści; 12. przeprowadzenie dowodu z materiału audiowizualnego zapisanego na płycie CD oznaczonej „[...]” na okoliczność jego treści i wyniku wyborczego wnioskodawczynie; 13. przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków J. T., K. K., M. M., U. B., D. B., M. D., B. J., U. L., K. S. - członków obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K. na okoliczność przebiegu liczenia głosów i ustalania wyników głosowania w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K. oraz zaistniałych w tym procesie nieprawidłowości; 14. przeprowadzenie dowodu z przesłuchania wnioskodawczym oraz świadków: M. K., J. K., P. J., J. J., S. K. na okoliczność oddania przez nich głosu w wyborach w dniu 25 października na kandydaturę wnioskodawczym w obwodowej komisji wyborczej nr [...] w K..”

Odnosząc się do protestu Państwowa Komisja Wyborcza podała, że nie posiada informacji o zdarzeniu opisanym w proteście i wyraża opinię, że nawet gdyby zarzuty protestu okazały się zasadne, to nie miałyby wpływu na wynik wyborów. W okręgu wyborczym nr [x] na wszystkich kandydatów zgłoszonych przez Komitet Wyborczy P. RP (wnosząca protest kandydowała z tej listy) oddano łącznie 116.658 ważnych głosów (28.37%), co pozwoliło uzyskać tej partii w tym okręgu wyborczym 5 mandatów. Kandydat z tej listy, który uzyskał mandat z najniższym wynikiem otrzymał 1.720 głosów więcej niż wnosząca protest.

Także Prokurator Generalny wniósł o wydanie postanowienia zawierającego opinię, że zarzuty protestu są zasadne, lecz naruszenie ustawy nie miało wpływu na wynik wyborów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty protestu zostały potwierdzone przez uczestników postępowania, dlatego Sąd Najwyższy uznał je za oczywiście uzasadnione już *prima facie*, skoro nie ma żadnych wątpliwości, że głosy oddane w obwodzie wyborczym Nr [...] w K. w wyborach do Sejmu na protestującą, która uzyskała najwyższy wynik w tym obwodzie spośród kandydatów z listy wyborczej Nr [...], zostały błędnie przypisane i zaliczone innemu kandydatowi z tej samej listy partyjnej. W tej kwestii Sąd Najwyższy, nie prowadził wnioskowanych przez wnoszącą protest licznych dowodów w drodze odezwy o pomoc prawną, uznając, że szczegółowa wiedza ani przyznane przez uczestników postępowania potwierdzenie zasadności zarzutów i tak nie miało wpływu na ostatecznie prawidłowy wynik wyborów, z argumentacją, że głosy oddane na wnoszącą protest zostały zaliczone tej samej partii politycznej, a łączna liczba głosów otrzymanych przez wnoszącą protest w całym okręgu wyborczym nr [...] w K., z uwzględnieniem głosów błędnie przypisanych innemu kandydatowi z tej samej listy, nie uprawniałaby jej (protestującej) do uzyskania mandatu poselskiego ani do zmiany pierwszeństwa kandydatów z listy Komitetu Wyborczego Nr [...] uprawnionych do objęcia mandatów poselskich. Posłami zostali wybrani kandydaci, którzy otrzymali najwyższe liczby głosów oddane na kandydatów tej listy partyjnej w tym Okręgu Wyborczym. Ostatnim z posłów wybranych w tym Okręgu z listy Komitetu Wyborczego Nr [...] był W. K., który wprawdzie uzyskał najniższy wynik głosów spośród wybranych posłów z tej partyjnej listy wyborczej, który wszakże był w ewidentnie wyższy od łącznej liczby głosów oddanych na wnoszącą protest.

Równocześnie Sąd Najwyższy wyraża krytyczną dezaprobatę wobec niedopuszczalnej nierzetelności procedowania przez wszystkich członków Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w K., którzy podpisali w istocie rzeczy częściowo zafałszowane protokoły głosowania w stosunku do kandydatów do

Sejmu z listy Komitetu Wyborczego Nr [...] w tym obwodzie wyborczym. Najistotniejsze uzasadnienie dla dokonania takiej krytyki miała okoliczność, że deliktowe podanie do publicznej wiadomości nierzetelnie ustalonych wyników głosowania stanowiło nielegalne pogwałcenie jednego z podstawowych praw obywatelskich zagwarantowanych Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, jakim jest czynne prawo wyborcze (art. 62 ust.1 Konstytucji), które doznaje konstytucyjnie niedopuszczalnego „uszczerbku” w każdym przypadku fałszywego przypisania głosów oddanych na jednego z kandydatów jakiegokolwiek innemu kandydatowi niż ten, na którego wyborcy w rzeczywistości głosowali. Uzasadnia to wyrażenie postulatycznego *de lege lata* poglądu, że członkowie obwodowych komisji wyborczych, którzy podpisali nierzetelne lub nieprawdziwe, tj. w istocie rzeczy częściowo zafałszowane protokoły wyników głosowania, przypisujące niezgodnie ze stanem faktycznym i prawdą głosy oddane na jednego kandydata do Sejmu RP innemu kandydatowi, choćby z tej samej partyjnej lub koalicyjnej listy wyborczej, ciężko naruszają podjęte obowiązki obywatelskie, przeto nie dają pewności ani rękojmi ich starannego i sumiennego wykonywania w przyszłości, dlatego powinny być pomijani przy wyznaczaniu do składów wszelkich organów wyborczych w kolejnych wyborach lub referendach, choćby naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego nie miało wpływu na ostateczny wynik wyborów.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 242 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego.